

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ
І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

№ 19 (88)

30

вересня
1959 року
СЕРЕДА

Ціна 15 коп.

Сьогодні розпочинає роботу
XIV звітно-виборна комсо-
мольська конференція інсти-
туту. Бажаємо успіхів її
учасникам!

ДНІ ПЕРЕМОГ І ВЕЛИКИХ НАДІЙ

Вересневі дні 1959 року на все життя запам'ятаються не тільки нашими сучасниками, а й наступними поколіннями: це були дні торжества людської думки, дні, коли особливо, надзвичайно гордо звучало слово «Людина». 14 вересня, в 0 годин 2 хвилини 24 секунди за московським часом радянська космічна ракета досягла поверхні Місяця. Вперше в історії людства здійснено космічний політ з нашої планети на інше небесне тіло.

Як і всі радянські люди, студенти, аспіранти, викладачі й професори нашого інституту законно гордяться величним подвигом першої в світі країни соціалізму, грандіозними досягненнями найпереводішої науки. Радянські вчені, інженери, робітники, виховані й керовані славною Ленінською партією комуністів, першими проклали шлях у Всесвіт, першими донесли в інші світи горді вимпели з зображенням герба СРСР. Здійснилася прекрасна мрія передових умів людства. Не дивно, що весь світ гаряче аплодує радянському народові — переможцеві.

Вересневі дні 1959 року — це вихід у морське плавання полярного гіганта, першого в світі атомного криголама, що на своєму борту несе горде, крилате ім'я нашого великого вчителя — Володимира Ілліча Леніна.

Події осені 1959 року золотими літерами будуть записані на скрижалях історії. Вони запам'ятаються людством ще й тому, що співпали з історичним візитом Голови Ради Міністрів Союзу РСР Микити Сергійовича Хрущова в Сполучені Штати Америки. Немає зараз на земній кулі такого куточка,

такого міста й села, де б люди різного віку, національності, професії не прислухалися до повідомлень про місію дружби і миру високого радянського гостя. Серця всіх трудящих зіпріті світлою надією на можливість повного роззброєння, відвернення воєн на вічні часи.

Коллектив інституту одностайно схвалює миролюбні слова Глави Радянського уряду, який від імені всього нашого народу заявив з високої трибуни Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй: «Мета нашої внутрішньої політики єдина і полягає вона в тому, щоб створити життя, гідне найкращих ідеалів людства. Наш семирічний план прийнятий духом миролюбності, піклуванням про благо і щастя народу».

Для щастя народу! Для блага людини! — ось мета місії М. С. Хрущова. І де б не побував у ці дні — на партійних і комсомольських зборах, на проведенні політінформацій в академічних групах, з ким би не зустрівся — скрізь відчуєш гаряче схвалення великої місії, славетних починань невтомого борця за мир — дорогого М. С. Хрущова.

Ми успішно будемо комуністичне суспільство. Нам не потрібні війни. Ми прагнемо жити в мирі з усіма людьми на землі, прагнемо будувати і творити, відкривати. І тому природно, що всі радянські люди одностайно приєднуються до слів товарища Хрущова: «Головне, чого ми повинні досягти, — це забезпечити мирні умови життя для всіх людей на землі».

Ми цього хочемо. І так буде!

П. ХРОПКО.

На благо людства

Роки, що минули з дня закінчення другої світової війни, характеризуються напруженою боротьбою народів усього світу за тривалий і міцний мир. На чолі цієї боротьби стоїть могутня країна соціалізму — Радянський Союз.

Завдяки наполегливим і послідовним зусиллям СРСР, який у своїй зовнішній політиці керується принципами мирного співіснування, лід «холодної війни» почав танути. Це потепління міжнародного клімату не може не радувати простих людей земної кулі. Саме тому вони з таким ентузіазмом, надією вітали місію миру глави Радянського уряду — Микити Сергійовича Хрущова до Сполучених Штатів Америки.

Історичний виступ М. С. Хрущова в ООН, нові конкретні пропозиції Радянського уряду щодо загального і повного роззброєння, відверті розмови з президентом США Д. Ейзенхауером, що дали можливість знайти спільність у поглядах на дальший розвиток взаємовідносин між двома великими країнами світу, — все це хвилює і сповнює надіями серця мільйонів трудівників нашої планети.

Разом з усіма миролюбними людьми ми — викладачі і студенти складаємо щирі подяку нашому уряду і особисто М. С. Хрущову за турботу про долю всіх чесних людей світу.

Л. КАРЛОВ,
зав. кафедри російської
і зарубіжної літератури.

Мрія — праця — успіх

Вперше я переступила поріг інституту чотири роки тому назад. Ще зовсім дівчинкою, щойно закінчивши десятирічку, бігла я по сходах поверхів, відшукуючи кімнату, де засідала приймальна комісія.

Серце стукотіло швидко, швидко. Як вирішить комісія? Приймуть чи ні?

Та ось на дошці об'яв з'явився список абітурієнтів, яким з причин конкурсу відмовлено в прийомі. В очах потемніло, коли побачила своє прізвище. Що буду робити, як жити далі? Було страшно, адже останні роки в десятирічці я мріяла про інститут, тільки про інститут.

Відчаю моєму, здавалось, не буде краю.

Та все вирішилось через кілька днів. У відділі кадрів судомеханічного заводу відповіли, що приймуть мене робітницею в цех.

І ось я на заводі. Спочатку все було важким і незрозумілим, та згодом звикла і до шуму верстатів, і до виробничих нарад, і до комсомольських рейдів. Кожен день приносив щось нове. З гордістю в серці я вливалась у робітничий колектив, що заповнював вулицю після сьомої години ранку. А ввечері бігла в клуб на репетиції художньої самодіяльності.

А восени на звітно-виборних комсомольських зборах мене було обрано секретарем заводського комітету ЛКСМУ.

Нові справи, нові труднощі — в ливарному цеху комсомольці

не виконують план, в інструментальному — кожен день порушення дисципліни, в механічному — погано з спортом.

Та комітет комсомолу підібрався — бойовий, витримали труднощі. А скільки радощів було, коли приймали мене до лав Комуністичної партії!

Лише одна мрія залишалася нездійсненою. Адже я хочу бути вчителькою, обов'язково вступити до педагогічного інституту.

Любов до літератури передає мені моя старенька вчителька, яку я все частіше й частіше згадувала. Це вона відкрила мені цілий світ поетичних образів, навчила любити Пушкіна і Лермонтова, Горького і Маяковського.

А ще через декілька місяців я вже працювала в райкомі комсомолу. Робота мені дуже подобалася. І ось мрія моя здійснюється: бюро Подільського райкому комсомолу м. Києва вручає мені комсомольську путівку для вступу в педагогічний інститут ім. Горького.

Склавши екзамен, я знову стою біля тієї ж самої дошки об'яв приймальної комісії. Зараховано! І знову серце моє б'ється швидко, на цей раз від щастя. Я буду вчителькою!

Як хороше жити в такий час, коли здійснюються мрії людей, коли кожній молодій людині відкриті двері для праці і навчання!

Н. ЧЕРКАСЬКА,
студентка І курсу мовно-літературного факультету.

Кращі виробничники — студенти вузів

У РАДІ МІНІСТРІВ СРСР

У постанові Ради Міністрів СРСР вказується, що на навчання у вузи і технікуми посилаються передовики виробництва, найбільш підготовлені і здібні, які мають не менше двох років стажу практичної роботи. Добір і посилку на навчання здійснюють керівники підприємств, правління колгоспів і промислових організацій. Кандидатури, які посилаються на навчання у вузи і технікуми, широко обговорюються на виробничих нарадах і зборах робітників підприємств, на засіданнях правлінь колгоспів, загальних зборах колгоспників і в громадських організаціях. Відраження робітників, колгоспників і службовців на навчання у вузи і технікуми повинно бути заходом заохочення їх за високу показники виробничої роботи.

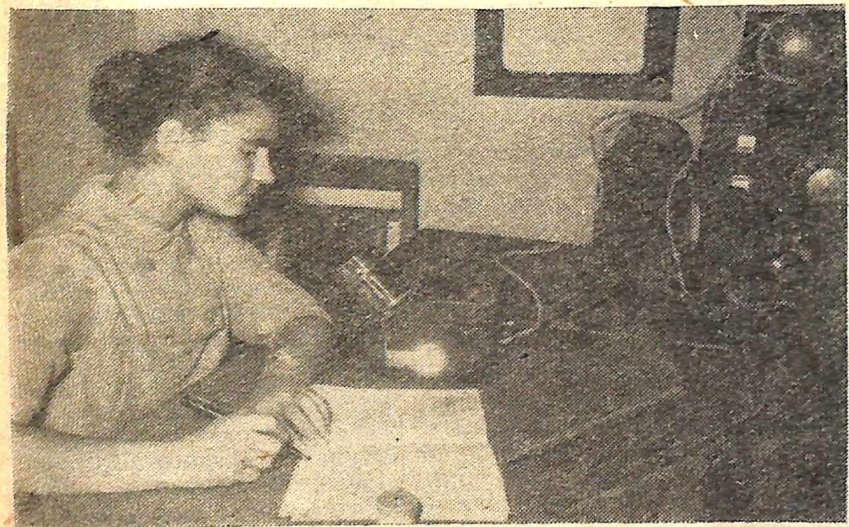
Особи, яких посилають промислові підприємства, будови, радгоспи і колгоспи на навчання, складають вступні іспити у встановленому правилами прийому порядку і користуються правом першочергового позаконкурсного зарахування у вищі і середні спеціальні учбові заклади.

Усім встигаючим учням, які

послані промисловими підприємствами, будовами і радгоспами на навчання у вузи і технікуми, виплачується стипендія за рахунок цих підприємств. Розмір стипендії встановлюється на 15 процентів вище від звичайної державної стипендії, що виплачується студентам вузів і учням середніх спеціальних учбових закладів.

Надається право промисловим підприємствам, будовам, радгоспам і колгоспам направляти осіб, які навчаються у вузах і технікумах без відриву від виробництва, для навчання з відривом від виробництва на старші курси стаціонарних учбових закладів. Студенти і учні, переведені на навчання з відривом від виробництва, забезпечуються стипендією у вказаних вище розмірах.

Участь промислових підприємств, будов, радгоспів і колгоспів у комплектуванні вузів і технікумів і в підготовці спеціалістів для своїх підприємств сприятиме зміцненню зв'язку вищих і середніх спеціальних учбових закладів з життям, дальшому розвитку і вдосконаленню системи вищої і середньої спеціальної освіти в країні і забезпеченню кращої практичної і теоретичної підготовки спеціалістів, що випускаються.

Все ширше використовують студенти-практиканти можливість навчального кіно на уроках фізики, мови, літератури.

На фото: студентка V курсу мовно-літературного факультету Г. Матюша, готуючись до уроку з російської літератури, переглядає діафільм «Життя та творчість О. М. Горького».

До нових успіхів

1 жовтня починається навчальний рік у системі партійної освіти. Партійна організація інституту організовано провела укомплектування гуртків і теоретичних семінарів для викладачів та адмінтехперсоналу інституту.

В цьому році в інституті працюватимуть теоретичні семінари з філософії на педагогічному, мовно-літературному та фізико-математичному факультетах, семінари з політекономії та історії КНРС на педагогічному і фізико-математичному факультетах, а також на кафедрі фізвиховання, гуртки по вивченню поточної політики.

До керівництва гуртками та семінарами залучені кращі пропагандисти (Табачников, Готт, Петришина, Лещенко, Репухова, Чередник, Мосціпан, Шляхтер та інші), які мають великий досвід пропагандистської роботи.

Значну допомогу в організації і проведенні занять у системі партійної освіти подадуть нові підручники: «Основи марксистської філософії», «Політекономія», «Історія Комуністичної партії Радянського Союзу» та «Основи марксизму-ленізму», який незабаром вийде масовим тиражем.

На педагогічному факультеті більшість викладачів залучені

до теоретичного семінару на тему «Основи марксистсько-ленінської теорії комуністичного виховання». Заняття цього семінару будуть організовані за програмою, розробленою кафедрою філософії Академії суспільних наук при ЦК КНРС та Інститутом теорії і історії педагогіки Академії педагогічних наук РРФСР.

Особливістю роботи в системі партійної освіти є те, що вона буде тісніше пов'язана з актуальними питаннями, висунутими сучасністю.

Заняття теоретичних семінарів з історії КНРС плануються так, щоб переважну більшість часу відвести на вивчення післяжовтневого періоду історії нашої партії.

Робота теоретичних семінарів з питань марксистської філософії і політичної економії зорієнтована на більш ґрунтовне вивчення філософських і економічних проблем, висунутих практикою комуністичного будівництва в нашій країні і будівництва соціалізму в країнах народної демократії, практикою сучасного суспільного розвитку.

Все це дає підставу сподіватися, що робота в системі партійної освіти буде проводитись ще успішніше, ніж у минулому навчальному році.

О. КАРДАШ.

Переведення гуртожитків і учбового корпусу на самообслуговування, праця на будівництві, в сільському господарстві — все це зближує навчання з життям, допомагає виховувати у студентів любов до фізичної праці. В цю важливу роботу включились і студенти-першокурсники. На фот.: студенти-фізики за впорядкуванням гуртожитку.

Готуйтеся у похід!

Туристські подорожі і походи все ширше входять у студентське життя. Ініціаторами цього захоплюючого виду спорту на нашому педагогічному факультеті стали студентки теперішнього III курсу дошкільного відділу.

У цьому році вперше, не тільки на факультеті, а й в інституті, було організовано туристський похід по Чорноморському узбережжю Кавказу за маршрутом Сочі — Магеста — Хоста — Адлер — Гагри — озеро Ріца — Гудаута — Новий Афон — Сухумі — Сочі.

За організацію походу взяли студентки Н. Адамчук, Л. Смирнова, Т. Полоз, Н. Ковальчук, Л. Форманюк, В. Філоненко і Н. Костенко. Підготовча робота була розпочата заздалегідь. Кілька разів уточнювався маршрут, всім хотілося побачити якомога більше. Треба було все передбачити, адже ми йшли у похід без путівок, самодіяльно. Саме тому нас дуже хвилювало питання — де зупинитися на ніч (у нас навіть не було палаток).

Але все вирішилось вже потім, під час походу. Ночували ми і в школах, і на пляжі, і, навіть, в кузові автомашини.

Важко переоцінити значення туристських походів. Вони розвивають такі важливі якості людини, як самостійність, витривалість, наполегливість у досягненні поставленої мети. Походи приносять не тільки враження, радість, але й розширюють кругозір, виховують почуття дружби, товариства, естетичні смаки, збагачують людину знаннями. Так, наприклад, в Сочі ми відвідали дендрарій, в Хості — самшитовий гай, в Сухумі — Ботанічний сад і мавпячий розплідник, піднімалися на гори Орліні скелі і Ахун, спускалися в ущелини, бачили водопади, милувалися неповторною красою озер Ріца і Голубого.

Під час цієї незабутньої подорожі наші студенти ближче познайомилися з багатющою флорою Кавказу. Ми знаємо тепер, яку роль у

народному господарстві відіграють такі породи дерев, як самшит, бук.

З Сухумі в Сочі ми плвли на теплоході «Абхазія». Милуючись панорамою узбережжя, з завмиранням серця впізнавали ми місця, які щойно пройшли.

Саме найдорожче в нашій країні — люди. Подорожуючи, ми краще знали життя і труд нашого народу. Всюди ми бачили працьовитість і сердечність простої людини, завжди зустрічали на своєму шляху людей, готових допомогти нам в скрутну хвилину. Назавжди ми запам'ятаємо просту жінку-росіянку, яка, довідавшись, що нам немає де переночувати в Гаграх, не вагаючись, надала в наше розпорядження веранду свого будинку.

Цей похід залишив незабутні враження.

Треба сподіватися, що туризм посяде почесне місце в усій виховній і спортивно-масовій роботі, буде в нашому інституті традицією. Організацію цієї роботи повинні очолити спортклуб, кафедра фізвиховання і спорту і комітет ЛКСМУ. Необхідно вже зараз придбати все необхідне для походів: рюкзаки, палатки (на 2—4 особи), взуття, костюми. Назустріч туристам, звичайно, підуть і дирекція, і громадські організації.

Зараз у студентів гаряча пора: розпочалися семінарські і практичні заняття, але це не заважає ентузіастам з педагогічного факультету готуватися до наступних походів.

Ми з радістю прийемо в свої ряди всіх тих, хто захопиться цим корисним і цікавим видом спорту і відпочинку.

Готуйтеся до походів, товариші студенти, загартуйте себе, вивчайте нашу прекрасну, і неосянжу Вітчизну!

О. МІШИНА,

викладач, керівник походу.

На фот.: учасники туристського походу на гори Орліні скелі.

Це — справа громадськості

Одним із провідних завдань ДТСААФ є розгортання спортивної роботи по оволодінню військово-прикладними знаннями, по підготовці спортсменів-розрядників. З метою піднесення оборонно-масової роботи серед студентів, професорсько-викладацького складу та адмінтехперсоналу в минулому навчальному році комітет ДТСААФ інституту накреслив і здійснив ряд заходів.

Згідно плану комітету ДТСААФ в інституті розгорнулася активна робота гуртків та секцій. Студентка V курсу фізико-математичного факультету В. Матушинська організувала парашутний гурток і особисто підготувала до стрибків з літака 18 студентів. Активну участь у роботі гуртка брали студентки Т. Зимогляд, В. Тараненко, З. Абрамович, які добре засвоїли теоретичний курс і оволоділи технікою стрибків з літака.

Добре працювала секція шлюпочного веслування. Керівник її член комітету ДТСААФ інституту А. Марченко за короткий час підготував

чотири команди, які брали участь у міських і районних змаганнях. За одержані перші місця 14 членів команд нагороджені дипломами 1-го ступеня. Члени ДТСААФ інституту брали участь у змаганнях по троеборству, зайнявши 2-ге місце. Найкращі результати показали студенти І. Сергієнко, В. Лушпей і викладач М. Солом'яний.

За активну участь у роботі ДТСААФ були винесені на дошку пошани товариші Л. Цмох, В. Матушинська, М. Солом'яний, О. Мішина, І. Маркуш, А. Марченко, І. Рябоконь, В. Лушпей, О. Слива та інші.

Заслугове вивчення і поширення досвіду роботи авіамоделного гуртка (староста Л. Цмох). Гуртківці оволоділи теоретичними знаннями, практичними навичками та організаційними уміньми. Члени цього гуртка О. Слива, О. Семешко, Л. Цмох, Т. Кулик і Г. Грицай в минулому навчальному році керували шкільними авіамоделними гуртками. Їх вихованці — учні брали участь

у трьох міських та заочних республіканських авіамоделних змаганнях. Керівники цих гуртків були нагороджені грамотами, а учні — дипломами.

Популярним видом спорту серед професорсько-викладацького складу став стрілецький спорт. У минулому році вперше в інституті були організовані стрілецькі змагання серед викладачів. У двох змаганнях (з пістолетів та гвинтівок) взяло участь понад 60 осіб.

В результаті цих змагань 8 викладачів виконали спортивні норми III-го розряду з стрільби. За ці успіхи республіканський комітет ДСТ «Буревісник» нагородив інститутське спортивне товариство дипломами II-го та III-го ступенів.

У цьому навчальному році в інституті для переможців змагань з шлюпочного веслування було організовано п'ятиденний шлюпочний похід по Дніпру. За час походу студенти А. Васильчук (педагогічний факультет), В. Малоголовець (фізико-математичний факультет) оволоділи уміньми і навичками управління парусними ялами.

Але, на жаль, інститутська організація ДТСААФ не позбавилася в своїй роботі і ряду недоліків. Так, хоч ми маємо непогану матеріальну базу для мотоспорту, нам не вдалось відновити роботу мотосекції. Досі не відновлено роботу парашутного гуртка, хоч в інституті є чимало студентів-парашутистів, які служили в десантних військах.

Погано поставлена пропаганда серед членів ДТСААФ (відповідальний Б. Єремєєв), в зв'язку з чим роботою в секціях та гуртках охоплена лише незначна частина студентів. Ще не всі студенти та викладачі є членами ДТСААФ. На педагогічному факультеті було залучено до організації ДТСААФ — 96 процентів студентів, на фізико-математичному факультеті — 85, на мовно-літературному — 79, професорсько-викладацького складу та адмінтехперсоналу — 75.

На фізико-математичному і мовно-літературному факультетах та серед адмінтехперсоналу ще не ліквідована заборгованість у сплаті членських внесків за 1959 рік, незадовільно здійснюється робота по прийому в члени ДТСААФ студентів 1-х курсів.

Причиною недоліків є те, що

частина членів комітету ДТСААФ інституту не працювали протягом року, а зараз, не дочекавшись перевиборів, зовсім усунулись від покладених на них обов'язків (С. Перфілова, С. Рибалко, А. Сердюк, А. Лутов).

Комсомольська організація інституту категорично відмовляється від будь-якої участі в організації оборонно-спортивної роботи серед студентів. До цього часу не вжито ніяких заходів щодо комсомольців — членів комітету ДТСААФ, які безвідповідально ставляться до дорученої справи.

З метою поліпшення роботи інститутської організації ДТСААФ, на нашу думку, слід змінити структуру керівного органу ДТСААФ, створивши загальноінститутський комітет з 8—9 осіб, на факультетах — бюро з 5 осіб, а в академічних групах — уповноважених по оборонно-спортивній роботі.

Партійні і комсомольські організації факультетів повинні взяти в свої руки керівництво оборонно-спортивною роботою, скеровуючи її на подолання наявних недоліків.

М. РЯБУХІН,
голова комітету ДТСААФ
інституту.

Працьовита, талановита молодь прийшла цього року в інститут. В попередньому номері газети ми вже розповідали про нове поповнення нашої студентської сім'ї. За проханням читачів продовжуємо цю цікаву розмову.

Цього разу надаємо слово першокурсникам — студентам мовно-літературного факультету. Н. Черкаська розповідає про те, скільки зусиль, скільки наполегливої праці доклала вона для того, щоб поступити саме в наш педагогічний інститут (стор. 1). А от І. Шістка, Г. Приходько, О. Боровко і В. Гринько виносять на суд громадськості свої вірші.

Будемо сподіватись, що їх приклад наслідують і інші товариші.

Чекаємо від вас нових творчих подарунків до Декади українського мистецтва і літератури у Москві.

Г. ПРИХОДЬКО

Дівчині з села

Є одна нескошена долина
Заховалась в золоті жита;
Є в селі хороша дівчина —
Працьовита, скромна і проста.
Ні, вона не дуже і красива,
А така, яких багато є,
Та чомусь дівчина соромлива
Трьом хлопчинам спати не дає.
Майже непомітна на гулянці
(Десь стоїть спокійно в стороні),
Та поглянь, яка вона у ланці,
Позмагайся з нею в навчанні!
Розлилася радість по країні,
Зацуміли молоді жита,
Є в селі проста собі дівчина,
Та душа у неї золота.
Над шляхом — віти тополіні
І рядок біленьких чистих хат...
Ти врожайна, земле Україно,
На хороших отаких дівчат!

Першокурсникам

З різних усюд
З'їхались тут,
Щоб поступити в інститут,
Хлопці хороші, хлопці путящі:
І бували, і роботящі.
В кожного ще не зійшли мозолі,
В декого й зморшка лягла на
чолі.
Друзі хороші, хлопці прості!
Різні дороги — в єдиний путі.
Той, що недавно виводив покіс,
Запах лугів у столицю приніс,
І голосом твердим, дзвінким, мов
метал,
Весело другий мене привітав.
З різних усюд
З'їхались тут,
І поступили в інститут.
Хлопці хороші, хлопці путящі,
Хлопці зібрались — з кращих
кращі!

ПОВЕРТАЮТЬ ПТАХИ...

У останню хвилину
Не потисла й руку...
Хлипав сумно вітер:
Віщував розлуку.

За ліси глухі,
За моря далекі
Мрії золоті
Занесли лелеки.

Поверніть же знову,
Птахи вільнокрилі,
Вітрову розмову,
Мрії сиротливі.

На любов-кохання
Вже нема надії:
Розметали зрання
Вітри-вітрові

Повертають птахи...
Геть, думки-приблуди!
Скільки сили в змаху,
Скільки сонця всюди!

Гарно ж як, чудово,
Скільки сонця всюди!
І щось ніжне, нове
Так бентежить груди...

Повертають птахи
З далі-небосині...
Я тамую спрагу,
Набираюсь сили.

Буду я любити
Жито буйнолите,
Осені багрянні
Скарби-самоцвіти.

І струмки веселі,
І дерева плакучі,
І сільські оселі,
І Дніпрові кручі.

Буду я любити,
Буду я кохати,
Буду я берізку
В лісі цілувати.

ДЖО УОЛЛЕС,

канадський робітничий
поет-комуніст.

В НАС РУКИ ДЛЯ КОРИСНИХ СПРАВ

В нас руки для корисних справ:
Ціною мозолів
Омріяний віками рай
Ми створили на землі.
Звучав щоб молот мирним боєм,
У полі плуг орав,
Брати, відмовимось від зброї —
Давно уже пора!

В нас руки для ніжніших справ:
Поколисать дитя,
Старим і немичним людям
Полегшити життя.
Хай зникне страх перед війною,
Спаде з плечей гора.
Брати, відмовимось від зброї —
Давно уже пора!

В нас руки для чудових справ:
У кожного із нас
Бажання цінності творить
Вогонь ще не погас.
Хай кожен справу благородну
Для себе вибирає.
Брати, відмовимось від зброї —
Давно уже пора!

Переклав з англійської
П. СОКОЛОВСЬКИЙ,
випускник інституту.

В БУДНІ ВХОДЯТ ЧУДЕСА

Я вам скажу, що нету чуда,
Но в будні входять чудеса,
Когда простые наши люди
Штурмуют фактом небеса.

И, кажется, подать рукою
До самой дальней из планет.
Порукой этому — живое,
Земное чудо на Луне.

И. КРУК.

В ГОРОД ПРИШЛА ВЕСНА

Весна побеждает. И вот уже скоро
Поэтам прибавится дел.
Сняв зимнюю шубу, каштановый город
Весеннее платье одел.

Удары мяча на площадках зеленых
Звучат, словно радостный зов.
И возле почтамта все больше
влюбленных,

Следящих за стрелкой часов.
Еще не слышны соловьиные трели,
Но шире раскройте окно!
Пусть хмурится тучами небо в апреле,
На сердце весна все равно!
В. СИНЕВ, студент III курса педфака.

О. БОРОВКО

ДРУЗІ НАТХНЕННЯ ДАЮТЬ

Півроку минуло, як в школі
Останній дзвінок наш дзвонив.
Мій друг Володимир у полі
Конем управляє сталевим.
Подруга Тамара в майстерні
І кроїть, і шие — краса!
То школа дала їм майстерність;
Умій працювати і сам.
Пригадую радісних друзів,
Не знаючих в праці знемог.
І натхненню навчаюсь у вузі, —
Прибуде в село педагог.

Наша юність

Веселістю сія чарівно, щиро,
Завзято у науку порина.
Іде вперед, як птах, лишивши вирій,
Летить туди, де вже буя весна.
О юність, ти в досягненні безмежна,
В коханні чиста-чиста, як кришталі,
Розумна, працелюбна, незалежна, —
Тебе такою весь народ віта.
І скоро, скоро людство буде свідком,
Участь в цьому юність буде брати,
Коли на місяць в чудеса-розвідку
Радянські люди вперше полетять.
Чому ж моєму серцю не радіти:
Працею, співай, люби, друзи!
Як гарно у радянським нашим світі
Життям юначим повнокровним жити!

З ЛІТНЬОГО ЗОШИТА

І луги я люблю, і гаї, і хмаринки.
Через поле не йду, не зробивши
зупинки.
Замилуюсь-заслухаюсь мовою поля.
Мов до мене ото обзивається доля.
Та привільна така, та ваблива-ваблива,
Наче дівчина юна, душею красива.

І. ШІСТКА

БЕЗ СПОКОЮ

Я не хочу спокою, не хочу, —
Я доріг рівненьких не люблю.
Крутояри, гори напролону,
Буду падать, все ж таки збору.
І щасливий, радісний борнею
В неспокійнім золоті — житті,
Я кажу, що краще жити
з землею,
Ніж в кімнатнім тішитись
житті.

На Луне — Советская звезда.
Не грустите, Штаты, — не беда!
Давайте мы не будем опасаться,
С войной покончим раз и навсегда,
Подумать и решить: в труде соревноваться.
Вот это — да!

В. ВАШКУЛАТ,
студент IV курса факультета
языка и литературы.

В. ГРИНЬКО

П О Е М А

МАТИ

Ніч всіх сповила
І кожний вже спить,
Лиш хвіртка стара
Все скрипить і
скрипить
Ночі як море,
Привиддя та сни.
Давно це було,
Ще у роки війни.

І.

Вовком голодним
Завила зима.
В хаті старенька,
Як палець сама.
Матір солдата
Туга обійма
Вісток від сина
Давно вже нема.
Вийде із хати,
На шлях погляда,
Шукає сліда.
Вернеться знову,

Води принесе,
Часом забуде:
«Чи все, чи не все?..»
Грубу затопить,
Жаринка впаде,
Каже сусідка:
— Хтось в гості
приде.

В гості заходять
Старі і малі,
Люблять Оксану
Всі люди в селі.
Щиро говорять
Поміж собою:
Ділиться кожний
З нею бідою.
Тільки в Оксани
Найбільше біди:
Хто при хворобі
Подасть їй води?
Внуки принесли б
Радість в хатину.
Де ж забарився ти,
Сину мій, сину?!
Вовком голодним

Завила зима.
Сина чекає —
А сина... нема.
Діти у лісі
Кашкета знайшли,
В хату старенькій
Його принесли.
Тулить кашкета
До серця вона:
— В мого Олексі
Така ж голова.
Вірю Олексі
Живий ще десь є.
Куля ворожа
Його не проб'є!
Візьме з полиці
Вишневий напій:
— Знаю, синочку:
Улюблений твій.
Ставить вечерю,
Дві ложки кладе —
І жа Оксані
На душу не йде.
Спати не ляже,
Простеле рядно:
— Може він прийде
Постука в вікно.

II.

Ранком заснула,
Не роздягалась.
Син їй наснився.

Син!.. Дочекалась!
В хату він входить:
Дужий, здоровий
Орден на грудях,
Сам чорнобровий.
Сніг на кашкеті
Струшує хутко:
— Матінко, мамо,
Сива голубко!
Сльози втирати
Візьме хустину:
— Вже повернувся ти,
Синку мій, сину!
Пиймо, синочку,
За зустріч таку:
— Далі б, здоров'я
Тобі повіку.
Раптом проснулась,
Шукає — дарма,
Хата, як пуста,
Нікого нема.
Вовком голодним
Завила зима,
Сина чекає —
Лиш снівся... нема.

III.

Син не вернувся.
Кінчилась війна.
Гордо про сина
Згадає вона.
Завжди до бою

Був він готовий.
Серце комбата
Закрив собою.
Був переможцем
Завжди і всюди —
Куля ворожа
Вдарилася в пруди...
Вірний в Олексі
Друг фронтовий
В його уяві
Олексі живий.
Мертвого-виніс
З-під кулемету,
Ніс з медсестрою,
Ніс до намету.
Кров на шинелі,
Кров на ліщині,
Віддав він себе
Своїй Батьківщині.

IV.

Слава героям
Вічно була,
Матері — двічі
За сина-орла.
Матір героя
Знає країна,
Знає за працю,

Знає за сина.
Вовком голодним
Хай вис зима,
В нашій країні
Вона не сама.
Йдуть піонери —
Знають дорогу,
Квіти саджають,
Минуть підлогу.
Сад посадили
Їй комсомольці,
Зміна надійна,
Славні хлопці.
В хату заходить
Сільський голова,
Завжди питає:
— Чи маєш дрова?
Як воно в хаті,
Бува не тече?
— Кривля, як кривля,

Піч варить, пече.
Ось листоноша,
Мчить він до хати,
Лист від комбата
Їй прочитати.
Шлють подарунки,
Шлють телеграми —
Мати солдатська
Багата синами.
Пише з Тбілісі
Друг Сваркадзе:
В тітки Оксани
Був він два рази.
В тітки Оксани
Буде він жити,
Буде за сина —
Годі тужити!
Слава героям,
Вічно хвала.
Матері — двічі
За сина-орла.

Перед нами найновіший липнево-серпневий номер двомісячника «Радянське літературознавство», що видається Інститутом літератури ім. Т. Г. Шевченка Академії наук УРСР та Спільною письменників України. Як і попередні номери цього журналу, він зацікавлює кожного сумлінного філолога — вчителя і студента — і всіх, хто стежить за розвитком літературознавчої думки на Україні.

Журнал «Радянське літературознавство» — єдине на Україні періодичне видання, що в центрі своєї уваги ставить висвітлення проблем науки про літературу. Почав виходити він порівняно недавно — близько трьох років тому. За період з часу заснування журнал завоював значний авторитет серед своїх читачів. Про це свідчать численні відгуки про журнал — на читальних конференціях, у пресі, в листах до редакції.

Особливою популярністю користується журнал серед студентів-філологів. І це зрозуміло. Журнал систематично вміщує на своїх сторінках матеріали з питань літератури, які зацікавлюють майбутніх фахівців. Ось і зараз, в останньому номері «Радянського літературознавства» є цілий ряд статей, повідомлень і публікацій, що безперечно привернуть їх увагу.

Відкривається номер статтею Л. М. Новиченка «Про багатство художніх форм і стилів у літературі соціалістичного реалізму». Вона, як бачимо, уже із заголовка, присвячена важливому питанню. Стаття спрямована проти недругів нашої літератури, творчим методом якої є соціалістичний реалізм.

Поруч з статтею Л. Новиченка в першому розділі журналу «Теорія та історія літератури» вміщено статтю Н. Вишневецької, яка не так давно закінчила аспірантуру при кафедрі української літератури нашого інституту. Тема статті «Творчість П. Тичини 30-х років і російська література». Вона дає чимало нового і цікавого матеріалу для вчителя літератури, а також і для тих, хто збирається ним бути. В цьому ж розділі вміщено ще ряд важливих наукових розвідок, — зокрема стаття професора нашого інституту І. І. Пільгука «Шевченківські традиції в сатирі Ю. Федьковича» і стаття П. П. Пономарьова «Проблема реалізму в літературно-критичних працях Лесі Українки». Як бачимо, теми всіх шойно згаданих статей мають безпосереднє відношення до курсу історії укра-

їнської літератури, який вивчається в середній школі.

Звичайно, це не значить, що всі інші матеріали журналу зовсім не цікаві, скажімо, для вчителя літератури. Ні. Якщо він сумлінно ставиться до своїх обов'язків, йому необхідно постійно збагачувати свої знання, вивчати літературний процес і в ширину і в глибину. І саме в цьому йому допоможе «Радянське літературознавство». Тут регулярно в окремому розділі вміщуються літературні портрети досі ще маловідомих або уже чомусь несправедливо забутих діячів української літератури. В четвертому номері журналу читач знайде, скажімо, добре написаний Ю. Синьком портрет колись популярної письменниці Любові Олександрівни Яновської (1861 — 1933 рр.).

Окремий розділ журналу присвячує питанням історії української журналістики. В його липнево-серпневому номері опубліковано дослідження про відомий у свій час перший на Україні сатирично-гумористичний журнал «Шершень», на сторінках якого виступали І. Франко, Леся Українка, О. Маковей, М. Чернявський, О. Пчілка, О. Олесь, І. Стешенко, Ф. Красицький та ін.

Зараз, як відомо, співробітники Інституту літератури АН УРСР працюють над створенням десяти томної історії української літератури. В цій роботі подають їм допомогу літературознавці всієї республіки. Виступаючи, зокрема, на сторінках «Радянського літературознавства», вони висловлюють свої міркування про те, як краще висвітлити літературний процес на Україні, розв'язати ті чи інші методологічні.

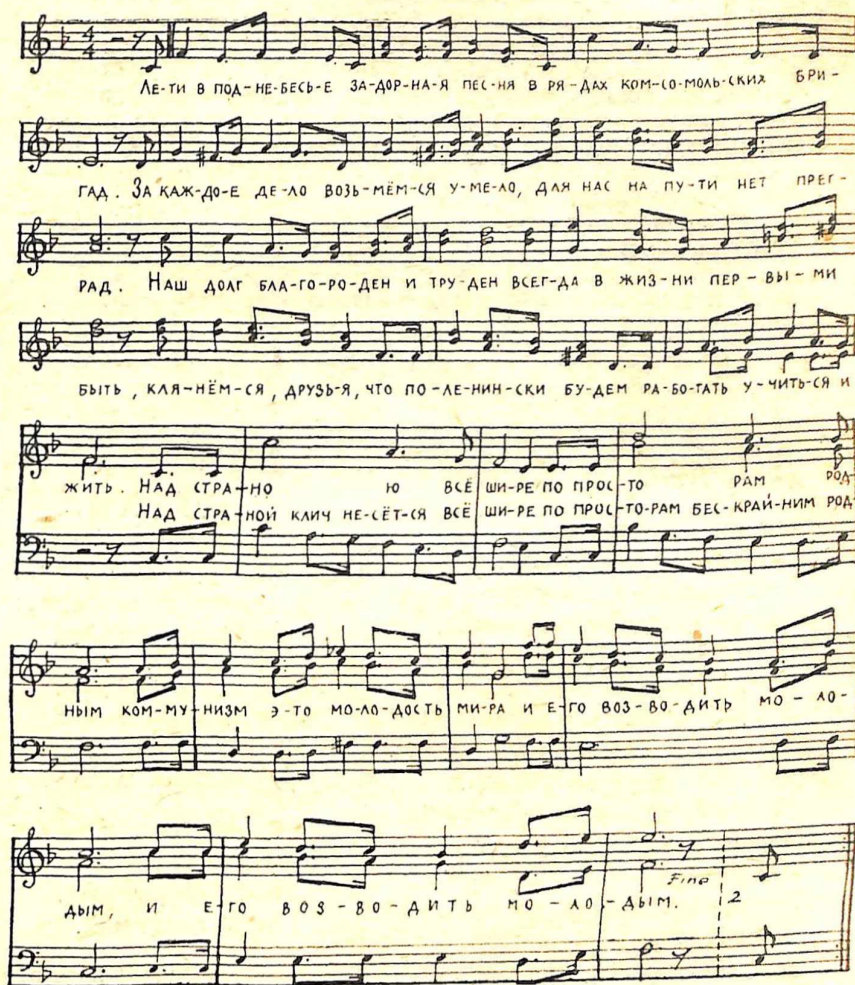
стильові, видавничі проблеми. Так, в останньому номері в розділі «Дискусії та обговорення» опублікована велика стаття С. М. Шаховського «З потоку літературного життя». Автор її наголошує на потребі глибшого вивчення не лише найвидатніших чи принаймні широко відомих діячів літератури кінця XIX — початку XX століття, а і всієї маси її творців, поетів різної міри талановитості й обдарованості.

Значне місце в журналі посідає розділ «Публікації та повідомлення». Тут вміщуються досі ще невідомі матеріали з історії літератури.

Навіть побіжний розгляд одного лише номера журналу дозволяє зробити висновок про те, що він може бути поставлений серед найнеобхідніших посібників студента-філолога. Звичайно, зараз важко зустріти такого студента, який би ніколи ще не тримав у руках цього журналу, не цікавився його змістом. Але біда в тому, що це досі носить нерідко лише епізодичний характер. Іноді доводиться чути скарги, що в бібліотеці не можна як слід ознайомитися із новим журналом, оскільки він постійно буває «на руках».

Зважаючи на це, хотілося б порадишити нашим студентам придбати «Радянське літературознавство» для своїх бібліотечок (передплата ціна на нього порівняно невисока — 36 карбованців на рік). Цей журнал може і повинен ближчим часом зайняти своє місце на полицях особистих бібліотек студентів-словесників і всіх, хто прагне глибше вивчити літературу.

І. МАРЧЕНКО.

1. Лети в поднебесье,
Задорная песня,
В рядах комсомольских бригад.
За каждое дело
Возьмемся умело,
Для нас на пути нет преград.
Наш долг благороден и труден —
Всегда в жизни первым быть.
Клянемся, друзья, что по-ленински будем
Учиться, работать и жить.

ПРИПЕВ.

Над страной клич несется все шире
По просторам бескрайним, родным:
«Коммунизм — это молодость мира
И его возводит молодым» (2 раза).

2. Для нас, молодежи,
Нет в мире дороже
Великого дела борцов.
Клянемся трудом неустанным
умножить

Традиции наших отцов.
Мы будем к победе стремиться,
Кровь юных сердец горяча,
Мы будем, мы будем упорно учиться,
Мы помним завет Ильича.

ПРИПЕВ.

3. Пылает над нами
Великое знамя.
Мы славим Отчизну свою.
И Павка Корчагин
В ударных бригадах
Шагает в едином строю.
В Москве, Бухаресте и Праге
С огнем комсомольским в груди
В рядах молодых комсомольцев Корчагин,
Как знамя, всегда впереди.

ПРИПЕВ.

4. Мы Родины славою
Гордимся по праву
И нами Отчизна горда:
Для счастья народа
Мы строим заводы,
В сибирской тайге города.
Уверенно мы к коммунизму
Прямую дорожку идем.
Мы песнями славим родную Отчизну,
Мы партии славу поем.

ПРИПЕВ.

Слова и музыка
Т. СЛЕПКО, концертмейстера танцевального
коллектива.

Заст. редактора П. ХРОПКО.

Журналистський студент і його друзі — студенти

Неодноразово писалося в нашій газеті про колонку з питною водою, що знаходиться поблизу 44-ої аудиторії. Багато води витекло за цей час з горезвісної колонки. Витекло, але, як кажуть, у рот не попало. Проте наших господарників це мало турбує. Мовляв, є питання більш важливі. Це вірно, але навіщо ускладнювати питання з трьома ковтками води? Подивіться на знімок: чим дітям не так легко утолити спрагу.

ФОТОБІЛІТУВАННЯ

Дирекція, партійна та профспілкорова організації інституту з глибоким сумом сповіщають про те, що 30 вересня після тяжкої хвороби помер один з найстаріших викладачів завідувач кафедри методики фізики, професор

БАБЕНКО
ОЛЕКСАНДР КАЛІСТРАТОВИЧ

і висловлюють своє щире співчуття родині покійного.
Винос тіла з приміщення інституту 1 жовтня о 14 год. 30 хв.

До уваги студентів-філологів

Журнал «Радянське літературознавство» висвітлює проблеми теорії, історії літератури та літературної критики, естетики соціалістичного реалізму, історії театру і кіно, питання творчих взаємин української літератури з іншими літературами народів СРСР та зарубіжними літературами.

У кожному номері «Радянського літературознавства» вміщуються невідомі матеріали з української, російської та інших літератур, бібліографічні списки й довідники найрізноманітнішого характеру, рецензії на літературознавчі праці, широкі інформації про літературознавче життя у всіх областях України.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ «Радянське літературознавство».

Журнал виходить 6 раз на рік. Передплата ціна на рік — 36 крб., на півроку — 18 крб.

Передплату можна оформити в бібліотеці інституту.